

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA*,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
mane discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis duodecima
mensis Februarii, anno Domini M. DCC. LXXXIX.

M^o. JACOBO-AMBROSIO LAUBRY, Doctore Medico, Praeſde.

An Nūtritio fit fluidorum daniāxat reparatio?

I.

IN benignâ praesertim singularum partium irroratione posita videtur animalis vita. At nihil est ab omni parte beatum: elicitus irrigatorio motu calor plu-
tima semper à substantiâ nostrâ difflat & consumit. Miseros igitur homines, qui-
bus undē vita manare debeat, hinc mortem proficiendi necesse sit. Facestis metus

* M^o. DE VALONCOUR, Th̄seos Autore.

C 35

mortalium. Ecce damna vestra reparant celeres lymphæ expulsus. Pavent illi tantum qui alienis à naturæ instituto obsonis cum lymphâ crudâ, crastâ mortem sibi apparant ingeniosi in suis malis artifices. Coeteris verò non hostis, non adulterina, non corrodens; sed amica, sed sincera, sed nutrix lympha gigasit. Sed in quo vertitur totus nutritionis cardo? An ut fluida consumpta reficiat? An ut solida abrasa restituat? Ignoscite Boerrhevii manes, ignosce alterum Cœli Medicis fidus. Etiam si de nutritione tibi dissentiant recentiores Physiologi, obsignata sunt in scriptis tuis alia quam plurima reverentiae nostræ pignora, & eris semper Boerrhayius. Quanquam igitur dixeris avulsa à fluidis moleculas, lymphâ colligante, novis excipi, liceat ramen hanc reparationem ad fluida transferre ab iis in quæ damna non possunt cadere, nec, si cadant, vindicari.

I I.

NUTRITIO est ea functio quâ corpus præsentem conditionem ita servat ut, quantum per causas extraneas licet, nec crescat, nec decrecat. Si ergo partes quæ corpori eripiuntur solidæ non sint, si defendendo à mutationum vicibus corpori impar sit tentata solidorum restitutio, manebit inconcussum perficiendam fluidis nutritionem, etiam nos lateat quoniam præcipue mechanismo peragatur hæc functio. Si enim ab iis refugiendum sit quæ in malignâ luce posita sunt, quot reperias in rerum naturâ quibus temere creditur? Elaterii effectus quæstui quotidie apponit artificum solertia. De ejus tamen causa adhuc ambigitur inter Phileosophos. Ex quo virtutem magneticam Physica indagatrix detexit, nonne ars nautica è tenebris emergere & quasi recreari visa est? Cur tamen acus magnetica ad septentrionem vergat tu ne quæsieris. Et miraris tibi nutritionis mechanismum miranti caligare facem Physiologæ. En aspice, modò nubem quæ obducta tuentis visus habet Neoterici eripient. Vasa corporis secundaria conflantur fibrâ tum longitudinali, tum circulari, & eâ cavâ. Posito igitur quod fluida duntaxat reparentur, ubi eorum copia minuetur ut fibris vasorum, v. g. longitudinalibus, harum axes decrement, ac proinde decrescet etiam vasum circumferentia, quæ nihil aliud est quam sumpta simul inter axes substantiae. Minuatur illa in fibris circularibus, decrescet harum diameter, ac proinde vas decurtabitur. Summa enim diametrorum uniuscujusque fibræ circularis axem vas adæquat. Restitue jam quod exhaustum erat fluidum; restituis & pristinam vasum cujusque amplitudinem. Idem dicas de omnibus vasis etiam de capillaribus, & explanata erit nutritio.

I I I.

CORPUS mucosum substantia est, cum aquosis, oleosis & salinis connubio jungi par, pro re natâ fluida concreta-ve, immo in crystallos sele compo-

nens. Eo corpore ab adulterinis pet laetorum ora, per flexus & angustias vasorum, per reperitos sanguinis gyros depurato, lympha perficitur. Duritatem illi summatum conciliat calor, quia nempè aquosa è sedibus suis partes igneæ excusferunt. Stabilità hâ lymphæ tenacitate, sic Boerrhavius: « Sanguis continuâ vi » cordis jaculatus in vasorum parietes eos paulatim atterit. Quid mirum? Attrit » tus metallæ durissima in humanos usus cogit. Quot homines reperiunt est quibus » aër, atq[ue] tu repetito, eripuit famam suam monumentis malecreditem? Exca- » vantur ergò in unâquaque fibrâ edacis liquidi motu vacuola, minimas lymphæ » particulas exceptura, que, utpote summe tenax in iis nidulat». Hanc tamen utramque solidorum ex aliâ parte correntium, ex aliâ lymphæ cladem avertentis imaginem diù ferre nequit ingenii acies.

I V.

VASA ob elaterium à fluido per diastolem appellente distendi se sinunt. In systole verò sanguis ad axem quasi ad penetralia se recipit. Hinc dū agunt fluida, solida vincuntur, & vicissim. Minuitur ergò attritus solidorum & fluidorum in se invicem. Et inter obsequiosam utrorunque declinationem avelletur à fibris molecula? Sanè fluidum illud acre vellicat, stimulat, rodit? Nil mindū. Dulce, mucosum, acrimonie expers vulneribus infillatur absque doloris sensu. 2º. Nulla membrana in humano corpore perspiratorio humoris impervia. Hoc humore lubricata sibi invicem impunè allidunt intestina. Cur similis humor vasa nostra à procacis fluidi insultibus non vindicet? 3º. Quis nescit vasa sensibus pervia innatare majori minori-ve parti pinguedinis quâ dū deponitur, dū resorbetur, fibræ vasorum illiniuntur? Quid igitur mirum si surgentes fluidi rideant minas? sed demus avulsam à liquido irruente moleculam. Quis Deus inter oscillantes continuò fibras novam componet in vacuolis? An unquam Fabro lignario in mentem incidit ut glutine suo tabulata hic illuc mota compingeret? Quod de Fabro lignario non credis, id de summo Artifice suspiceris; quasi verò nova molecula statim non quateretur, jaqtaretur, deturbaretur appellantis fluidi iudicium; quasi verò fibra, dū contrahitur, novum advenam hospes inurbanus non expelleret. Quid, quod, fulmen illud arcessitum ab homine ad hominis perniciem, pulvis pyrius cui maculas inurit non delendas; quod longè aliter accideret, si reficiuerentur solida. Moleculas enim veteres & maculatas novæ moleculae & immaculatae continuò exciperent.

V.

JAM intelligitur unde prægnans uterus in tantam molem excrecat. Depluunt enim in cava fluidi prius nescia latex lymphaticus & sanguineus. Concipitur unde facta cujuslibet partis nervo, partem illam occupet antesignanus gangrenæ pallor.

Imminutâ enim vi solidorum in fluida stagnant in vasis humores non itâ crediti, nec capillaria salutant. Explicatur & pueritia & virilis ætas, & ille artis nostræ scopulus senium, 1º. Enim vasa nostra ab omni cuiuslibet materiae infarctu libera sunt. Hinc flacciditas muscularum, debilitasque corporis. Ut autem crevit corpus, jam terrâ, ut aiunt Chymici, alkalinâ fibræ ingurgitantur. Hinc firmitas muscularum & machine robur. Serpit in dies ingurgitatio & in fœneste res eo adducitur ut omnem nutrienti fluido viam præcludat ossea ferè fibrarum rigiditas.

At, inquies, si nutritionis ratio nihil postulat nisi ut servetur vasorum & axis & diameter, cur quoconque fluido, v. g. aquâ nutritio non absolvitur? Cur potius nimios aquas potus sequitur cacochymia & hydros? Quia nempè aquam nimia copiâ epotam vasa eructant, &c, antequam ad capillaria peruentum sit, textus cellularis imbrem inimicum accipit. Aliundè requirebatur an nutritionem materia quæ, nisi aquosæ parti maritata concreceret & sic, tūm cœteras, tūm præcipue osseas corporis fibras induraret. Alliditur ergo ad varia phœnomena Boerrhavii opinio, ex iis verò nostræ assulget nova lux: quid igitur superest nisi ut noncludamus :

Ergo Nutrition est fluidorum duntaxat reparatio.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Ludovicus-Cyprianus DE MONTAIGU.	M. Franc. Nicol. LAVERNE,	M. Ludovic. Felix-Renatus LE THIEULLIER.
	Artis Obstetricie ann. 1786-88 Professor, Physiol. & Pathol. Professor designatus in annis 1790-92.	
M. Philippus PETIT-RADEL.	M. Petrus PUJO, Rei Herbariae Professor.	M. Petrus Maria MAEOET, Physiol. & Pathol. annis 1759 & Professor.
M. Renatus LOUCHE DES- FONTAINES.	M. Anton.-Joseph.-Véctor LEN- DORMY-LAUCOUR.	M. Carolus GEILLE DE SAINT LEGGE.

Proponebat Parisiis, VINCENTIUS BESNON DES CHASNES, Matisonensis,
Saluberrima Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus.

A. R. S. H. 1789. AB OCTAVA AD MERIDIEM.